

PŘEDČASNÁ MYSTIKA VEDE K ROZPADU OSOBNOSTI MYSTIKA

Karel Funk

Vysílání „energie do prostoru“ za účelem dosažení osobních cílů, podobně jako dosahování něčeho sugescí, může vést k výsledku. Tyto okultní metody slouží často jako prostředek noblesní euforizace "lépe vědoucích". Nedosahují však úrovně karmického řízení resp. ji obcházejí. Jinak řečeno: Dosáhnou cíle za cenu vymknutí se z vedení Prozřetelnosti a proto se takto „vyřešený“ problém (situace) jednou vrátí a vyžádá si pak mnohem většího úsilí a možná i bolesti. Je to obejití karmických struktur zadními vrátky, dosažení cíle není plnohodnotné. Legitimní a nutná je běžná poctivá snaha běžnými nemagickými prostředky. Obtížné situace jsou nám dávány k našemu samostatnému sílení a zrání a k nabytí nových zkušeností, proto jimi máme procházet bez magického urychlování a obcházení. Pomocí může být krom poctivé snahy jen prosba o Boží pomoc, inspiraci, posilu, posvěcení...

Je nějaký předmět, umělecké dílo apod. tzv. „nabitý“? Pak to značí, že má jakousi energii – ale víme, co s ní? A známe její povahu? Nelze u toho nic, leda se nechat ohromit a uznale vzdychat. Člověku je pro vývoj totiž zapotřebí kvalita. Nabití energií o kvalitě neříká nic. Je to jiná kategorie. Rozpoznám v nějakém díle lásku či pravdivost? Oplodní to moji duši něčím nadějným, opravdovým, laskavým? Je výsledkem a důkazem opravdového zrání autora? Pokud ano, pak je to to pravé. Pak kašlu na „energie“, nezajímá mě. Všimněme si, že skuteční umělci se jakýmsi energetickým nabitím svých děl, jejich měřením virgulkou apod. nezabývají. Hodnota je jinde.

Z jiného úhlu: energii pocít'ujeme leda vlastním magnetismem (prolíná nás), ale jen takovou, která odpovídá našemu vnímacímu stupni, tedy našemu stávajícímu propracování. Může být silná nebo slabá, ale nikam nás neposouvá. Teprve opravdové zanícení nitra, vnímání kvality, pravdivosti idejí, skutečné krásy, rozhodnosti správného činu atd. nás přibližuje o stupínek výš k plnění plánu Prozřetelnosti.

Po různých vzdychacích reakcích na energie se Fráňa Drtikol zeptal: „A kde to máš?“ nebo „A co s tím dál? Kam ti to uteklo? K čemu ti to bylo?“ Pak se nám i ono „úžasné“ mnohdy rozpustí jako bublina. Prožitek to mohl být reálný, ale je-li izolovaný od

způsobu života, pak to byl jen „pamlsek“. Krom toho - magická síla ještě automaticky neznamená vždy kvalitu. Podobných prožitků mohou být tisíce a v různém zabarvení, ale jsou plodné zejména přijdou-li nám jako výsledek našeho sebevýchovného úsilí, které jsme soustavně pěstovali. Těch jedinců, kteří skutečně cosi kvalitního přinášejí a přenášejí svou auru je jen mizivé promile. Ti ale nehovoří o energiích. Je to jako v běžném životě: ten, kdo nechce pracovat, musí čekat na drobty almužny od cizích, zatímco ten, kdo pracuje, obdrží za svou práci zaslouženě to, co nezbytně potřebuje, a nemusí se obracet na armádu spásy. Naopak sám snad ještě rozdává.

Pro někoho platí, že čím více hyne jeho vnitřní život v povrchnosti a lenivosti, tím lačněji těká jinde a marně se pokouší nahradit chybějící světlo svého niterného oltáře duchovními resp. energetickými padělkami. Mnozí z nás nesnesou zdravé učení, při kterém je samozřejmě nutné překonávat vlastní pohodlnost a další nectnosti, a vyberou si podle svých choutek raději nějaký „zdroj energie“, ať už lidský, nebo nějaké nabíjedlo, doporučené bulvární komerční esoterikou.

Žízníme a lačníme-li skutečně po Bohu, pak nám dává poklady v tichu, lásce a milosti. Anebo i když prozatím nedává, máme bezmeznou trpělivost a vytrvalost. Nabytí čistého svědomí je tím nejspolehlivějším zdrojem nabití. Pak se nám touha z někoho či něčeho cosi zachytit pro své "nabití" vypaří jako pára nad hrncem. Prozřetelnost nám pak sama ve vhodný čas přivede do cesty ty, se kterými se máme setkat a kterým máme cosi předat či oni nám, ve společenství tvůrčí lásky, harmonie, přátelství a vzájemné podpory. Pak se nám postoj obrátí: My toužíme vysílat - moudře, v tichosti a bez lpění na výsledku - kvality tam, kde chybějí. (Dávání může někdy spočívat "jen" v umění naslouchat, sdílet, projevit vděk či radost...)

K hledání a nalézání pravdy stačí někomu jen málo vnějších zdrojů. Rozhodující je, aby poznané pravdy žák strávil a uplatňoval. Zde je nutná láska k ideálu, úcta k přijímanému a altruistické naladění. Pouhá zvědavost po pravdách neviditelného světa končí obvykle v bezbřehých a nespásných zájmovostech parapsychologie. Hledání se nesmí stát chorobným návykem. I malá nalézání pravdy spočívající v ryzosti, čistotě a autenticitě denního života, se kterými si dál v poklidu pracujeme, jsou pro náš vývoj významnější, než sebezajímavější experimentování s parapsychologickými (psychotronickými, okulními, záhadologickými) fenomény. To bývá obvykle jen ze zvědavosti nižšího já, z touhy po mimořádných schopnostech, po výjimečnosti nebo i po moci. Překotná honba za novými a novými záhadami a jevy nižších oblastí neviditelného světa či energiemi udržuje člověka stále jen v jedné úrovni, srovnatelné s potravinářským ochutnávačem z povolání. Je to podobné jako se setrváváním v různých kroužcích, hnutích, spolcích: na určitém stupni vývoje to pro někoho je užitečné, ba někdy nutné. Nerozezná-li žák sám včas, že musí i samostatně vzpřímeně (ne však sobecky izolovaně) vykročit dál, a to i na poli morálním, vyplývá svou energii ve společenském vyžití, spolkařském funkcionáření, v šermování proti jinověrcům, pošťuchování se se souvěrci, duchovním kariérismu, napodobování vnějších projevů duchovnosti, lichotivém sebe-utvrzování o přednostech své víry či ve slepé konzumaci, fetišizaci a glorifikaci slov a skutků svého vůdce či jeho doporučených cvičení a metod. I ty nejlepší praktiky se zcela mívají pozhnaným účinkem, jsou-li pěstovány izolovaně od snah bdělého a morálního chování v praxi. Tedy - pokud ten, kdo je provádí, nechápe, že mají charakter podobenství, která pokud nejsou pochopena, nemohou být přenesena do života. Goethe říká: „Co je platný kámen mudrců, když mu chybí mudrc?“ Naskýtá se však opačná možnost - posvětit každou i sebejednodušší

činnost, pokud se neprotiví mravnosti a účelnosti, tím, že ji konáme vědomě jako službu Bohu a tím jí dodáváme smyslu.

Dion Fortune precizně formuluje tento problém slovy: „Dříve než smí mystik opustit oblasti tvaru, musí splnit podmínky úrovně tohoto tvaru. Vstoupí-li však na cestu mystiky překotně, pak nepůjde do říše světla, ale do království chaosu. Ten, komu je proti mysli disciplína tvaru vzhledem k jeho sklonu k mystice, žije ve velkém pokušení vzdát se životního boje již v úrovni tvaru a odebrat se do vyšších rovin dříve než pro tyto roviny vyzraje. Formu lze přirovnat k nádobě, která obklopuje vědomí do té doby, kdy již nemůže dojít k jeho deformaci. Rozbije-li se však nádoba předčasně, pak se vědomí rozlije do beztvare podoby právě tak, jako se hlína mění v kaši, jestliže se předčasně zničí matrice. Objeví-li se u mystika příznaky rozpadu, víme, že se matrice rozpadla předčasně a že se musí vrátit do disciplíny forem, až se jejich lekci dokonale naučí.“

Poznávacím rysem všech, kteří se svou horlivostí snaží přinutit Boha k protislužbě, je fanatismus a nesnášenlivost. Vývoj vyžaduje klid, přičemž však klid neznamená nečinnost. Stejně jako sedlák musí tvrdě pracovat a poté nechat setbu vzejít v zemi, tak se také člověk musí naučit čekat až bude doba zralá. Pracujeme-li totiž současně na vyčištění karmického a povahového stolu, pak nám stačí málo a odpadá permanentní honba za novými a novými praktikami, naukami, učiteli či knihami (neznamená to samozřejmě žít v izolaci nebo nečist vůbec). Získáváme pak totiž to nejdůležitější: boží pozhnání. Pak se nám může zaslouženě naskytnout i spřízněné společenství, ať pravidelné, občasné nebo jednorázové.

C. G. Jung popsal tuto zkušenost: "Jednou za mnou přišel mladý muž s nutkavou neurózou. Přinesl mi svůj rukopis podávající kompletní freudovskou analýzu svého případu. Řekl, „Přečetl byste si to a řekl mně, proč nejsem vyléčen, ačkoli jsem udělal kompletní psychoanalýzu?“ Řekl jsem, „To jste udělal a já tomu nerozumím. Podle všech pravidel byste měl být vyléčen.“ Opakoval, „Proč jsem se nevyhléčil, když mám úplný vhled do struktury své neurózy?“ Řekl jsem, „Nemohu kritizovat vaši dizertační práci. Celá věc je podivuhodně dobře znázorněna. Zbývá pouze jedna možná úplně pošetilá otázka: nezmínil jste se, odkud pocházíte a kdo jsou vaši rodiče. Říkáte, že jste strávil minulou zimu na Riviéře a léto ve Sv. Mořici...“ Z dalšího se ukázalo, že jeho peníze neplynuly ani od skvělých rodičů, ani od majetného strýčka, ale od přítelkyně. Byla mnohem starší než on, bylo jí šestatřicet, byla to učitelka s malým platem, která se jako stará panna zamilovala do chlapíka, kterému bylo osmadvacet. Žila o chlebě a mléce, aby on mohl strávit zimu na Riviéře a léto ve Sv. Mořici. Řekl jsem, „A vy se ptáte, proč jste nemocný?“ Řekl, „Ach, vy máte moralistické hledisko, to není vědecké.“ Řekl jsem, „Peníze ve vaší kapse jsou peníze ženy, kterou podvádíte.“ Řekl, „Ne, na tom jsme se dohodli. Měl jsem s ní vážný rozhovor a to není vůbec předmětem diskuse, že od ní dostávám ty peníze.“ Řekl jsem, „Předstíráte sám sobě, že to nejsou její peníze, ale vy z nich žijete a to je amorální. To je příčinou vaší nutkavé neurózy.“ Odešel okamžitě pryč, tvářil se jak pánbůh a myslel si, „Dr. Jung je pouze moralista a ne vědec.“ Je to samozřejmě naprosto nevědecké hledisko, ale jsem přesvědčen, že si svou neurózu zaslouží a bude ji mít až do posledního dne svého života, když se bude chovat jako prase.

Páchá zločin a krade celoživotní úspory ženy, aby si mohl užívat. Ten chlapík patří do vězení a jeho nutková neuróza mu takové vězení poskytuje."

To je jednoduchý případ, který napovídá, že lze spíše tvrdit, že za vším utrpením je egoismus, neetičnost, lenivost ducha.

Energie chceme mnohdy čerpat i z některých duchovních vůdců. Toužíme-li po jejich inspiraci, laskavosti, podnětech či přátelském sdílení niterné blízkosti, pak i zde plníme ono „Neste břímě jeden druhého“, nebo "Kde dva či tři jsou ve jménu mém, jsem i já mezi nimi." Máme-li však primární chtění se energeticky přiživit a "nabíjet" jinak než aktivním nabytím nového poznání, pochopení, souznění, nasměrování, pak jsme ve slepé uličce vývoje. Pak se pouze nastěhováváme do cizího duchovního podnájmu a naše vlastní obydlí chátrá.

Anthroposof Zdeněk Váňa kdysi osvětloval, že symptomatickým příkladem může být hnutí již zemřelého Bhagvana Srí Radžníše (Osho). Uvedl případ německého novináře časopisu Stern - Adresse Eltena. Ten popisuje ve svém knižně vydaném deníku své zážitky v Bhagvanově ášramu v Púně, které osvětlují podstatu jeho duchovního školení.

Žáci sedí kolem gurua ve skupinové meditaci. Bhagvan se upřeně zadívá na Eltena a přikáže mu zavřít oči. Pak přitiskne palec mezi jeho oči a druhou rukou zvedne jeho ruce. Elten má pocit proudění jemné, teplé energie. Vidí se na louce, plné rozkvetlých jarních květů. Bezděčně začne hlouběji dýchat a kývat se dopředu a dozadu. Cítí se velmi dobře a přeje si, aby tento stav setrval. Probudí ho až Bhagvanův hlas, který ho volá zpátky. Vrací se jako omámený na své místo a natáhne se na zemi. Bhagvan mu důrazně sděluje, že nyní je osudově rozhodnuto, že jeho místo je od nynějška u něho.

Z tohoto přijímacího ceremoniálu je patrné, jak je sugestivně ovlivněna vůle západního člověka, který si uvědomuje prázdnotu svého intelektuálního života a touží po existenciálních zážitcích a přímých zkušenostech. Ocitá se však v prostředí, které neprohlédá a kde se cítí být vydán neznámým silám a energiím. Je tím vlastně hypnotizován ještě před vlastní hypnózou magickým nimbem guruovým, který tlumí, ba vymazává jeho vlastní vědomí. Vlastní chtění a chápání (dnes bezpodmínečně nutné pro další vývoj) je zcela umlčeno a jeho místo zaujímá vůle guruova. Každý jeho výrok, byť zcela nesmyslný, je pak prožíván jako projev nejvyšší moudrosti.

To, co Elten v Radžníšově ášramu prožil, nazývá „strojem na ničení ega", tj. obyčejného vědomí já: toto zničení já se však neděje proto, aby člověk vystoupil ke svému pravému, vyššímu já, ale aby se vytvořila prázdnota, do níž pak vstoupí skupinové já Radžníšovy obce. Během svého pobytu v Púně Elten pochopil, že jeho iniciace vyžadovala totální podrobení se Bhagvanovi, nahrazení vlastního já mediálním já Bhagvanovým. Extatické zážitky rajské blaženosti jsou tu možné jen za cenu smrti vlastního já. Mistr je jakýmsi médiem, skrze něž mohou proudit anonymní síly do žáků a vyvolávat v nich extatické, orgiastické skupinové zážitky, plné rajských květů - jakási psychická droga. To vede nakonec k tomu, že žák ztrácí schopnost se orientovat vlastním úsudkem ve skutečnosti. „Spolu s já mizí pomalu potřeba rozlišovat mezi dobrem a zlem," říká Elten. „Všechno je o.k., neboť všechno je částí existence. Je-li rozrušena dualita, odpadá všechna kritika." Pak to mnohdy dospělo mj. až k sexuálnímu orgiím, včetně znásilňování.

Nechutné excesy Oshova soukromého života, zanechávajícího za sebou bolest a spoušť, nebudeme rozebírat. Krom toho takovýmto připoutáním na sebe přebírá takový vůdce odpovědnost za vývoj žáka. Zbavil ho samostatnosti a tím ho uvrhnul vývojově hluboce zpět.

Tento příklad je typický pro řadu ostatních guruů, i když používají třeba jiné metody. Společné jsou jim však takové meditační a jiné praktiky, které slouží k oblažujícím pragmatickým účelům za cenu popření já. Právě tento vztah k vědomí já je důležitým kritériem pro rozlišování toho, co je pro duchovní vývoj současného člověka, zejména západního, přiměřené, a co odpovídá stupni jeho vědomí či nikoli. Západní duchovní kultura je založena na křesťanství, které je na rozdíl od většiny východních náboženství právě náboženstvím „já jsem“. Tuto skutečnost zdůrazňuje anthroposofie, která poukazuje na to, že člověk se inkarnuje na této Zemi právě proto, aby na ní dospěl k individuálnímu vědomí já, tj. ke svému lidství, jímž se odlišuje od jiných tvorů, kteří se prožívají jen ve skupinových já svých druhů (např. zvířata). Tento vývoj procházel určitými fázemi; ve staré Indii bylo například vědomí já ještě slabé, takže se nemohlo ještě projevit ve svém plném duchovním významu a bylo pocíťováno spíše jako překážka k návratu do původního rajskeho stavu ve spojení s bohy. Člověk se však v dalším vývoji nořil stále hlouběji do svého fyzického těla, odděloval se svým vědomím od duchovního světa (viz „soumrak bohů“ v germánské mytologii) a dospíval tak k silnějšímu pocitu vlastní individuality a svobodné osobnosti s vyhraněným vědomím já, které nelze tak snadno potlačovat, jako tomu bylo v minulosti a do určité míry je dosud například právě v Tibetu či Indii (s výjimkou Srí Ramána Mahárišiho, který k vědomí já dospěl plně). Pak vidíme, že snahy o duchovní poznání cestou „vymýcení či zničení ega“ jsou atavismem, popřením celého dosavadního vývoje člověka, jakýmsi náboženstvím návratu, zatímco esoterní křesťanské zasvěcení „já jsem“ je náboženstvím cíle, cestou k bodu Omega, potvrzením a opodstatněním stupně lidství, jímž duchovní bytost zvaná člověk v současné době prochází. Proto je pro dnešního člověka já onou úzkou, ale pravou branou do duchovního světa. Je také zárukou jeho svobody ke zlu či dobru, která je nezbytným předpokladem pravé lásky. Jakékoli metody s utlumeným já, jako je holotropní dýchání, inkarnační regrese, hypnóza, sugesce či podobné omamné injekce do lidského podvědomí jsou zdržením vývoje, ztrátou času, který měl být vynaložen na svobodnou práci na sobě. Ony uzlové situace, osudové "neuralgické body", nejsou vyřešeny, vrátí se jindy a za jiných okolností.

V této souvislosti dochází také u většiny meditačních a zasvěcovacích praktik, importovaných z Východu, v hnutí New Age či různých kruzích, beroucích duchovno jako hobby, k záměně vědomí já a egoismu. Je třeba dospívat k vědomí pravého já, které je samo prosto všeho sobectví. To ovšem není „ničení ega“, ale jeho očista, zušlechtění, umocnění. Toto posílené vědomí já potřebuje člověk právě na cestě pravého duchovního poznání, má-li se ono poznání stát objektivním zážitkem a ne pouhou iluzí. Planý strom, naše zvykové nižší já, není nutné podříznout a nemít nic, ale lze na něho naroubovat ušlechtilé výhony, které budou plodit užitečné a krásné ovoce. Tak i duše nesmí být rozpuštěna, ale oplodněna Duchem.

Mohli bychom si také připomenout v této souvislosti jadrná slova T. G. Masaryka, jež výstižně charakterizují vědomí západního člověka: „Já chci být já i po smrti, a ne se rozplynout v nějaké metafyzické kaši.“

Směřování k tomuto pochopení totiž není cestou úniku, ale cestou přitakání, oběti, cestou Parsifalovou, který prochází údolím smrti a vědomě se s ní spojuje vstříc ke zmrtvýchvstání, opětnému spojení s božským světem, ale na vyšší rovině, při zachování vědomí individuality.

Někdejší orientální praktiky, ač tehdy krásné a účinné, nepočítaly (ani nemohly) s tak velkým pokušením a vyspělým zlem, jaké máme my dnes zde. Tehdejší Ind měl menší potřeby, menší pokušení i menší požadavky. Proto dávná cvičení neobsahují dostatečně silné protilátky proti svodům i agresí dnešního světa. I mnozí nynější východní učitelé, kteří se v dobrém úmyslu vydávají šířit svá učení a cvičení na Západ, si často s naším světem, bez vlastních protilátek Kristova impulsu, nevědí rady a aniž to snad pozorují, propadají zde tu komerci, tu slávychtivosti, tu snaze ovládat své žáky, tu jiným lákadlům. Kupříkladu Lama Yongden, spoluautor vynikající knihy Mippam z tibetského prostředí, se jako adoptivní syn Alexandry David-Neelové přemístil do evropského světa. Ač kdysi doma uznávaná duchovní autorita, začal užívat lákadel velkoměsta a duchovno bylo svanuto. Nepřivezl si v sobě dost účinné protilátky. Zahynul pak tragicky poměrně mlád.

Kroužíme dnes naší myslí převážně kolem našich přání, jaké by měly být naše okolnosti, události, podmínky, jak se někde uplatnit, ale pomíjíme to, co můžeme se sebou udělat sami a hned. Tak čekáme na vysněné příležitosti a ty skutečné nám ubíhají pod rukama. S libostí setrváváme na cestě planých činností, abychom pak s nelibostí řešili problémy, které vznikly těmito činnostmi a které by nás tudíž při nicnechtění a bez zbytečného manipulování okolnostmi ani nepostihly. Slepá preference vlastních cílů, potěšení, chtění a pachtění, zastírající nám vhléd do zájmů a potřeb okolí, nám znemožňuje dosáhnout hodnot vnitřního života. Pak se nám cesta k vyššímu naplnění a schopnostem jeví nereálná, temná a neschůdná. Uvolníme-li v sobě místo vzdáním se chtění našeho potřísněného ega, naučíme se získávat v nitru srdce okysličující nektar naší vnitřní podstaty. Tímto darem se i náš obyčejný život obohatí a nabyde nových barev. Odosobníme-li se od vytváření problémů, přestaneme-li před sebou valit balvan přání a požadavků, učíme-li se meditací vyladit na harmonii, otevrou se nám tajemné sbírky pokladů třinácté komnaty, které věky čekaly jen na naše volání o vyjevení. Toto úsilí však nelze pojímat jen příležitostně („Nemám zrovna co dělat, tak si na chvíli zamedituji, třeba to bude hezké, snad se přemůžu, ale ne na moc dlouho, abych chytil film v televizi“ a podobně); musíme stále mávat křídly. Aby nám vyvstala vlastní tvořivost, musíme denně zamezovat bezmyšlenkovitým prefabrikovaným postojům a reakcím, neboť jsme tím, čím se sami vytvoříme svým srdcem i hlavou.

Jsou nanejvýš potřebné posvátné chvíle našeho vyčleněného času, kdy se rozhodneme (tedy nejen to zkusíme) ztišit, aby naše duše naslouchala, utajena sama v sobě, hlasu tajemného Ticha, aby se uzavřela v bdícím Tichu vlastního duchovního světa. Měla by se občas, nejraději pravidelně, odpoutávat od povrchního prožívání časného světa. Pak začne v mlčení vlastního nitra, ve kterém od věků planulo po řadu životů tu vědomě, tu bezděčně světélko touhy po Bohu, nalézat sílu k rozluštění záhady svého bytí. Jen v božské jiskře, v našem nitru ukryté, je latentní síla vševědění. Duše, oděná v šatě pokání, se v chrámovém Tichu vnitřní svatyně má sklonit u niterného oltáře lásky k Bohu a v modlitbě vylévat své nejčistší touhy po smyslu pro pravdu, dobro, krásu a ideál. Pak v posvátných chvílích jsou slzy bolesti, která byla cestou uvědomování si svého poměru k Bohu, zvolna měněny na jiskérky zápalné oběti, až pak pochodeň lásky k Nejvyššímu začne sežehovat vše sobecké a nevědomé. Pak vnímáme očišťující pramen nekonečného

života, neposkvrněné lůno božského zdroje. Dříve než věčný Hlas prozní tichem do osamocení duše, která v stejnoměrně žhnoucím nadšení posvátné chvíle čekání volá Pána ze své časné pozemské propasti, musí výšlehy její čisté touhy někdy dlít déle u bran nadmyslna, než dojde vyslyšení. V tomto čekání bez odezvy, které někteří hledající i světci ze zkušenosti nazývali „mystickým suchem“, se teprve ukáže míra naší trpělivosti a pokory. Očekáváme-li za svou chvíličku úsilí hned sladkou boží protihodnotu a nemáme-li utišeny další touhy, jsme-li jako ten, kdo naleznuv dveře chrámu právě zavřeny, odskočí si do baru či herny, pak nás oslyšení obyčejně nechává čekat. Božská Láska, nevysychající pramen věčného života, síla ráje srdce, skrání svou osvěžující rosou duše, které po ní v nejvyšším usebrání žízni jako ten nejvyprahlejší poutník po doušku vody. A nemáme-li lásku k Bohu, a to se stává často, modleme se a prosme o ni.

Božská Láska pak v takovýchto chvílích zahlazuje lidskou slabost a bídu, mění bezmoc a nicotu časnosti a smrtelnosti svou neobsáhlou mocí v živoucí plnost dokonalosti. Napřed však musí duše naplnit své prostory hlubokým tichem niterné prázdnoty. Musí doznít i poslední vzlyk, poslední přání, umlknout i poslední slovo volání. Žádný pohyb již pak neruší posvátný prostor očekávání. Všechny myšlenky uléhají, když jim není věnována pozornost. Niterná bytost v hlubině vlastního života bdí, avšak mlčí. Svatá naděje lásky a milosti, přiblíživší se z nekonečna pak tiše vyčkává. Někdy nitro ještě hledá ve vlastních prostorách, kam uložit přicházející poklady nadmyslového Poznání. Nejsme-li pro tuto chvíli vyprázdňeni od vnějšího světa a alespoň částečně povahově očištěni, máme prostoru málo a chvíle milosti pomine, aniž měla kam vložit své semě. Ke vtisknutí tohoto semě můžeme rozšířit niterný prostor, končíme-li takovouto meditaci pozvolna s bdělým, klidným a o nic neusilujícím vědomím Já Jsem.

Občas nás z rozhodnutí vyššího světa mohou zalít svaté vlny gigantického posvěcení ze stále širšího makrokosmu. Tím se staneme malým, mikrokosmickým sluncem síly a posvěcení, živoucí vědomou buňkou božího organismu veškerenstva. Hořící šípy svatosti a čistoty pak zasahují a rozpouštějí naše nectnosti a zbavují nás okovů Země, abychom zvedli své k zemi hledící hlavy a povstali jako svobodné bytosti, spolutvůrci světového duchovního klimatu a působili vykupujícím elixírem k rozpouštění zla a karmy. Tím tvoříme v souzvuku s nekonečnem dílo lásky boží právě na Zemi. Démantové výtrysky tvůrčích božích sil pak působí skrze naše nitra Světlem Ducha. Nic vyššího zde není k nalezení. Nic jiného není hodno celoživotního hledání.